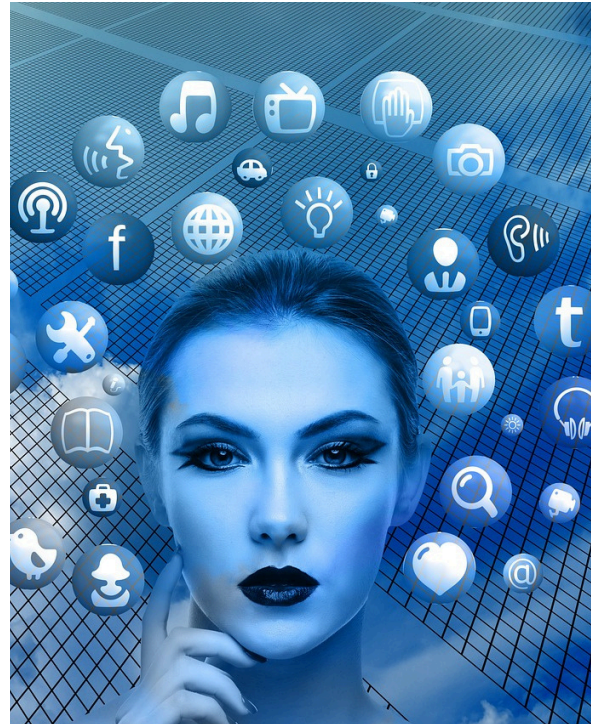

Sare sozialak eta identitate digitala

Nor naiz? Nolakoa naiz? *Ikusgelan*, Leire Palaciosen identitate digitalari buruz hitz egin digu. Irudi jakin bat eman ohi dugu sareetan, baina, zer dago horren atzean? Horri buruz arituko gara.

Sekuentzia honetan, hau egin dezakezu:

- Sare sozialek identitatean duten eraginari buruzko bideoa ikusi eta galderei erantzun.
- Ahozko diskurtsoen ezaugarriak errepertatu.
- Aholkari zainduari buruzko pare bat kontu ikasi.
- Diskurtsoaren egitura aztertu.
- Gai bati buruzko azalpena prestatu eta, egun adostuan, ahoz eman.

Pixabay

TALDEAN

Ikusi aurretik

1. Sare sozialak eta identitate digitala

Zer dakarkizu burura izenburuak? Idatzi, gehiegi pentsatu gabe, burutik pasatzen zaizkizun sei hitz. Ondoren, alderatu zure ikaskideekin, eta azaldu zergatik aukeratu dituzun berba horiek.

Gaia ikusita, zer uste duzu esango duela adituak? Komentatu ikaskideekin.

BAKARKA

Ikusi bitartean

2. Zer dio Leire Palaciosek?

Ikusi *Ikusgelan* Leire Palaciosen azalpenak sare sozialei eta identitate digitalari buruz, eta erantzun galderei.

Identitate digitala

1. Palaciosen arabera, zer bilatzen dugu aukeratzen ditugun irudi edo esaldien bidez?

2. Ahalegin horretan, zein joera dugu?

3. Testuei dagokienez, zer da ohikoa?

4. Zein bi gauzak moldatzen dute besteen pertzepzioa gutaz?

5. Sare sozialen zein alde on aipatzen du Palaciosek?

6. Alde on horrek, dena den, zein arrisku ditu?

7. Palaciosen ustez, identitate digitala hautu librea al da?

Erantzun zuzenak 7. orrialdean daude.

TALDEAN

3. Ahozkotasuna

Orain, azalpenak nola ematen dituen aztertuko dugu. Pasarte berriro ikusi, eta erreparatu honako alderdi hauei. Ondoren, alderatu zure erantzunak ikaskideekin.

1. Nolakoa da haren “musika”? Doinu monotonoa du, ala enfasia jartzen du?

2. Gorputz-espresioak eragina al du ulermenean? Zein estrategia darabil?

3. Nola ahoskatzen ditu honako hitzok? Zuzen ahoskatzen ditu?

digitala: _____ / joera: _____ / jarduna: _____

Erantzun zuzenak 7. orrialdean daude.

TALDEAN

4. Nola egin du?

Azalpen argia iruditu zaizu? Bada, ikus dezagun nola eraiki duen. Nahi izatera, berriro ikus dezakezue bideoa.

- **Sarrera:**

- Zenbait baieztapen, galdera bat eta horren erantzuna erabili ditu horretarako.

- **Lehen ideia aurkeztu du:**

- *Ahalegin horretan,... -ten saia gaitezke, adibidez...*

- **Bigarren ideia gehitu du, aurrekoarekin lotuta:**

- *Baina irudia ez da dena...*

- **Hirugarren ideia gehitu du:**

- *Eta, noski... hautatzeak ere esaten du zerbait gutaz.*

- **Alderdi ona aipatu du, baita alde on horren arriskuak ere:**

- *Alde batetik... Baina alde handia badago, arriskutsua da.*

- **Alderdi txarrak aipatu ditu, eta azalpen xeheagoak eman ditu:**

- *Bestalde... ez da hautu erabat librea ere. Dagoeneko...*

Binaka, erantzun galdera honi: diskurtso honi, zer falta zaio?

Erantzuna hurrengo orrialdean dago.

Ikusi ondoren

TALDEAN

5. Amaiera biribila

Amaiera biribilago bat falta zaio, ezta? Jatorrizko bideoa luzeagoa da; beraz, diskurtsoa amaitu gabe dago. Nola eman diezaiokegu bukaera egokia? Hemen dituzu ideia batzuk; besterik bururatzen zaizu? Jarri binaka, eta osatu zerrenda:

- *Galdera batekin amai daiteke: izan daiteke galdera erretorikoa (erantzuna jakina denean), edo erantzun argirik ez duena.*

- *Gomendioak eman daitezke.*

- _____
- _____
- _____

Idea gehiago 7. orrialdean dituzu.

TALDEAN

Bada, orain, imajinatu zeuek zaretela adituak: aurreko ideietako bati tiraka, amaitu diskurtsoa eta prestatu ikaskideen aurrean ozen irakurtzeko. Koherentea izan behar duenez, hemen dituzue azken bi paragrafoen transkripzioak, lagunduko dizuetelakoan (osorik ikusteko, jo 8. orrialdera).

“Alde batetik, zirraragarria da: inoiz baino gehiago, aukera daukagu gure zein alde erakutsi nahi dugun aukeratzeko, zuzenekoaren mugarik gabe. Baina, erakusten dugunaren eta garenaren artean alde handia badago, arriskutsua da. Zenbait kasutan, zuzenekoarekiko fobia bat garatu dezakegu, eta isolatzera jo; beldurra etor daiteke ate-joka: besteek erakusten dugun horregatik maite bagaituzte, utziko diote gu maitatzeari, parez parekoan hain interesgarriak edo ederrak ez garela ikusiz gero? *Tinder*, *Badoo*, *Kaixomaitia* edo gisako aplikazioetan, adibidez, ez al gara beldur horrekin dantzari?

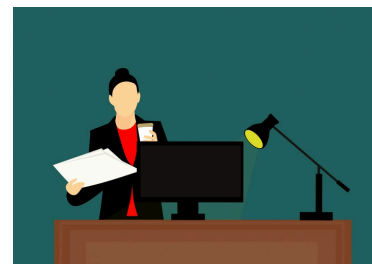
Bestalde, identitate digitala ez da ego-ariketa bat soilik, eta ez da hautu erabat librea ere. Dagoeneko, lan-eremu askotan hartzen da aintzat hautagaien sareetako identitatea, norbait kontratatu edo ez erabakitzeko. Edo, kontrara, norbait kaleratzeko. Gure ekonomian eta bizi-baldintzetan zuzeneko eragina izan dezake.”

BAKARKA

6. Gaiaren aurkezpena

Hau etxean egin dezakezu. Aukeratu gai bat sare sozialekin, pantailekin edo teknologiarekin zerikusia duena, eta prestatu ikaskideen aurrean aurkezteko.

PxHere

1. **Lehenik eta behin, idatzi** egingo duzu, eta idatzitakoa irakasleari eman.
2. Haren **zuzenketak aintzat hartuta**, ahozko diskurtsoa **prestatu** beharko duzu.
3. **Adostutako egunean, egoera hau antzeztuko duzu:**

“Lan bat egin duzu gaiari buruz, eta, gaur, euskaltegi batean, ikasle-talde baten aurrean hor diozuna azaldu behar duzu labur, **bost bat minutuan**”.

Kontuan hartu:

- Gorputz-espresioak badu garrantzia: erabili gorputza mezuaren mesedetan.
- Zaindu “doinua”: nabarmendu esaldi-hasierak eta -amaierak.
- Erregistro formalean, ahoskera zaindua erabili behar da: **di**gitala, **j**oera, **j**arduna...

G eta J ahoskera
zainduan audioa

[illegible]

BAKARKA

[illegible]

ERANTZUNAK

2. Zer dio Leirek?

1. Gehienetan, besteei gustatzea.
2. Garen baino ederrago eta zoriontsuago agertzeko joera.
3. Zer esaten dugun gehiago neurtzea, jarduna ez baita ahozkoa bezain espontaneo.
4. Egiten dugunak eta egiten ez dugunak: nonbait egoteak inplikazio batzuk ditu; ez egoteak, beste batzuk.
5. Zirrargarria dela dio, inoiz baino aukera gehiago baitugu zein alde erakutsi nahi dugun aukeratzeko.
6. Zuzenekoarekiko fobia gara dezakegu, eta isolatzera jo.
7. Ez erabat, lan-eremuan askotan hartzen baita aintzat; adibidez, norbait kontratatzeke, edo ez kontratatzeke.

3. Ahozkotasuna

1. Esaldien doinua ez da batere monotonoa, oso ondo bereizten ditu esaldi-hasierak (enfasi berezia jarrita) eta-amaierak (soinuaren beheranzko joerarekin), edota zenbait espresio (nabarmendu nahi dituenak).
2. Bai, jakina. Gorputzak eta besoek mezua helarazten laguntzen diote, baita buruaren keinuek eta aurpegiko adierazpenek ere.
3. Digitala, joera, jarduna: bai, zuzen ahoskatzen ditu, ahoskera zaindua da. Erregistro formalean, hala behar du. Entzun eskuineko audioa. Hurrengo taulan dituzu zenbait azalpen:

G eta J ahoskera zainduan audioa

EUSKARA BATUAREN AHOSKERA ZAINDUA (87. araua)

87. arauak, besteak beste, honela dio:

Kontsonanteak

Idatzi bezala ahoskatuko dira hizkera-maila zainduan

<b, d, f, g, k, l, ll, m, n, ñ, p, r, rr, s, t, ts, tx, tz, z>

Beraz:

<g> <e> eta <i> bokalen aurrean beste bokalen aurrean bezalaxe ahoskatu behar da ahoskera zainduan behintzat (hala nola *geologia*). Azken orduko maileguetan, salbuespenak banan-banan markatuko dira. Esaterako, dagoeneko onartua dugun *gin* (edaria).

<j> letraren euskarazko ahoskera oinarritzkoa <y> da eta hori da hizkera zaindurako hobesten dena (hala nola jateko *yateko*, jokalaria *yokalariak*).

Iturria: euskaltzaindia.eus

Hitzak entzuteko, hona jo dezakezu: <https://www.euskadi.eus/itzuli/>

Itzultzaile neuronalean hitzak idatzi, eta entzuteko botoiari emanek, nola esaten den entzun dezakezu.

5. Amaiera biribila

Idea gehiago:

- Hausnarketarako deia egin daiteke.
- Aurretik esandako guztia laburbil daiteke.
- Ondorioak atera daitezke eta mezu argi bat eman: deia zerbait egiteko edo ez egiteko.

HIZTEGI LAGUNGARRIA

Erakusleihen. Dendetako leihoa, salgaiak erakusteko erabiltzen dena. Hemen irudizko adieran erabilia.

Zein aldarrikapenekin nahi dugun egin bat. Zein eskaera sozial edo politikorekin gauden ados.

Zein iruzkin burutsu. Iruzkin argia.

Zirrargarria da. Zirrara edo emozioa eragiten duena.

Zuzenekoaren mugarik gabe. Jendearekin aurrez aurre komunikatzeak dituen baldintzak/ezaugarriak baztertuta.

TRANSKRIPZIOA

Sare sozialak dira gure identitate digitalaren erakusleihen agerikoena. Aukeratzen ditugun irudi edo esaldien bidez, transmititu nahi dugun horri ematen diogu forma. Esku-hartze zuzena daukagu besteek pertzibituko (hautemango) gaituzten moduan. Eta zer bilatzen dugu horrekin? Gehienez (gehienetan), besteek gustatzea, dela talde sozial jakin bati, dela gure jarraitzaileei.

Ahalegin horretan, gure fisikoa dena (den) baino ederragoa erakusten saia gaitzke, adibidez argazki bikainenak bakarrik igoz edo filtroak erabiliz. Garenak (Garen) baino zoriontsuagoak agertzeko joera ere badugu: abenturazaleak, oso sozialak eta kirolariak garela erakutsi dezakegu, nahiz eta, beharbada, sareetara igotzen ditugun plan horiek oso noizbehinka egin.

Baina irudia ez da dena. Berdin eragin dezakegu testuekin ere: sareko jarduna ez denez zuzenekoa bezain espontaneo, ohikoa da gehiago neurtzea zer esaten dugun, zein aldarrikapenekin nahi dugun egin bat, zein iruzkin burutsu nahi dugun zabaldu... Eta, noski, sare sozialik ez izateak edo zein sareetan (saretan) aritu hautatzeak ere esaten du zerbait gutaz. LinkedInen egoteak inplikazio batzuk ditu; ligatzeko aplikazioetan egoteak, beste batzuk. Egiten dugunak eta egiten ez dugunak, biek moldatzen dute, hein batean, besteek gutaz pentsatuko duten hori.

Alde batetik, zirrargarria da: inoiz baino gehiago, aukera daukagu gure zein alde erakutsi nahi dugun aukeratzeko, zuzenekoaren mugarik gabe. Baina, erakusten dugunaren eta garenaren artean alde handia badago, arriskutsua da. Zenbait kasutan, zuzenekoarekiko fobia bat garatu dezakegu, eta isolatzera jo; beldurra etor daiteke ate-joka: besteek erakusten dugun horregatik maite bagaituzte, utziko diote gu maitatzeari, parez parekoan hain interesgarriak edo ederrak ez garela ikusiz gero? *Tinder*, *Badoo*, *Kaixomaitia* edo gisako aplikazioetan, adibidez, ez al gara beldur horrekin dantzari?

Bestalde, identitate digitala ez da ego-ariketa bat soilik, eta ez da hautu erabat librea ere. Dagoeneko, lan-eremu askotan hartzen da aintzat hautagaien sareetako identitatea, norbait kontratatu edo ez erabakitzeke. Edo, kontrara, norbait kaleratzeko. Gure ekonomian eta bizi-baldintzetan zuzeneko eragina izan dezake.